

Kommunernas arbete med klimatanpassning 2019

- Baserat på statusrapportering till SMHI

Therése Sjöberg, utredare klimatanpassning, SMHI

Vad ville vi veta?

- Hur arbetar kommunerna för att anpassa sig till nuvarande och framtida klimat?
- För vilka av de prioriterade utmaningarna i den nationella strategin för klimatanpassning har kommunerna vidtagit åtgärder?
- Vilka svårigheter har kommunerna identifierat i arbetet med klimatanpassning?

Vilket underlag användes för analysen?

- Baseras på 225 redovisningar i Klira av kommuners arbete med klimatanpassning
- Jämförelser mellan olika kommungruppsindelningar
 - Kustkommuner
 - Storstäder och storstadsnära kommuner
 - Större kommuner och kommuner nära större stad
 - Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
 - Landsbygdskommuner och landsbygdskommuner med besöksnäring
 - Kommuner i södra Sverige
 - Kommuner i norra Sverige

Hur arbetar kommunerna med klimatanpassning?

- Över 90 % av kommunerna har identifierat behov av klimatanpassning
- Omkring 80 % har en klimat- och sårbarhetsanalys eller risk- och sårbarhetsanalys
- Ca 70 % anger att de i någon mån samverkar med andra kommuner och ungefär lika många samverkar internt
- Minst andel av kommunerna (ca 30 %) har följt upp eller utvärderat vidtagna anpassningsåtgärder

Åtgärder vidtagna mot prioriterade utmaningar

- **Flest åtgärder rörande**
- **Översvämningar**
(över 80 %)
- **Ras, skred, erosion**
(drygt 60 %)
- **Vattenförsörjning**
(drygt 60 %)
- **Höga temperaturer**
(omkring 60 %)
- **Minst åtgärder rörande**
- **Biologiska och ekologiska effekter** (ca 45 %)
- **Ökad förekomst av skadegörare, sjukdomar och invasiva arter** (ca 45 %)
- **Påverkan på inhemsk och internationell livsmedelsproduktion och handel** (knappt 30 %)

Exempel på vidtagna åtgärder

- Mörbylånga och Borgholm - anlagt avsaltningsanläggningar för dricksvatten
- Trelleborg - vattenledningar närmast kusten har flyttats uppåt land
- Vansbro - byggt skyddsvall runt Vansbro centralort
- Älvsbyn - krav på geoteknisk undersökning för att medge bygglov i vissa områden kring Piteälven
- Lerum - måltidsmeny anpassad för värmebölja
- Heby – ett lokalt företag använder renat vatten från det kommunala reningsverket för bevattning
- Skellefteå - kartlagt alla träd i staden, försöker sätta en prislapp och värna träden, bl.a. för den kylande effekten.

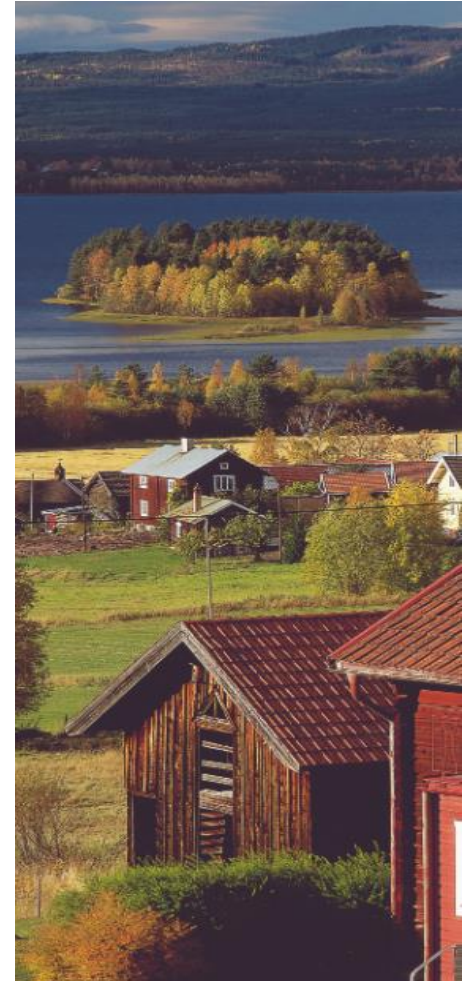
Svårigheter i arbetet med klimatanpassning

- Brister rörande stöd, prioriteringar eller resurstilldelning i den egna organisationen samt otillräcklig statlig finansiering – ca 80 %
- Otillräcklig ansvarsfördelning och samordning mellan stat, kommun, fastighetsägare och andra aktörer, samt bristande kunskap eller otillräckligt agerande från fastighetsägare – ca 70 %
- Otillräckliga planeringsunderlag och/eller metodstöd – ca 55 %
- Brister i lagstiftningen kopplad till klimatanpassning – drygt 50 %

Hur arbetar olika kommungrupper med klimatanpassning?

- Kustkommuner, storstäder och storstadsnära kommuner samt kommunerna i söder har kommit längre i sitt klimatanpassningsarbete än landsbygdskommunerna och kommunerna i norra Sverige.
- Kommunerna i söder samt kustkommunerna samverkar mest med andra kommuner, medan kommunerna i norr samverkar minst
- Landsbygdskommunerna har i högst utsträckning vidtagit åtgärder mot ras, skred och erosion
- Storstäder och storstadsnära kommuner anger i högst utsträckning att de vidtagit åtgärder mot höga temperaturer
- Kommunerna i norr anger i högst utsträckning flera av de angivna svårigheterna, så som bristande stöd i den egna organisationen, bristande rutiner, otillräcklig finansiering, osv.

Framgångsfaktorer och hinder på vägen

- Historiska händelser och tidigare påverkan av klimatförändringarna
- Samverkan inom kommunerna samt mellan olika kommuner
- Långsiktighet och integrering i ordinarie verksamhet

- Bristande internt stöd, prioriteringar samt personella och finansiella resurser
- Otydlig ansvarsfördelning internt och mellan olika aktörer
- Saknas kunskaps- och planeringsunderlag

Slutsatser kring kommunernas klimatanpassningsarbete

- Majoriteten har identifierat behov av klimatanpassning inom kommunen medan relativt få har utvärderat eller följt upp sitt klimatanpassningsarbete.
- Städer samt kommunerna i söder har kommit längre i sitt klimatanpassningsarbete än landsbygden och kommunerna i norr.
- Vattenfrågor, såsom åtgärder mot översvämningar, dominerar klimatanpassningsarbetet i kommunerna.
- Många kommuner upplever bristande internt stöd, prioriteringar samt personella och finansiella resurser
- Behov av en tydligare ansvarfördelning för klimatanpassningsarbetet både internt och mellan olika aktörer.

Läs mer om kommunernas arbete med klimatanpassning

<https://www.smhi.se/publikationer/kommunernas-arbete-med-klimatanpassning-2019-analys-av-statusrapportering-till-smhi-1.161291>

Väder Klimat Data Professionella tjänster Kunskapsbanken Forskning

[Start](#) > [Publikationer](#) > Kommunernas arbete med klimatanpassning 2019 – Analys av statusrapportering till SMHI

Kommunernas arbete med klimatanpassning 2019 – Analys av statusrapportering till SMHI

Typ: Rapport
Serie: Klimatologi 55
Författare: Therése Sjöberg, Karin Hjerpe, Karin Lundgren Kownacki, Lotta Andersson
Publicerad: juni 2020

📄 [Kommunernas arbete med klimatanpassning 2019 – Analys av statusrapportering till SMHI \(2,2 MB, pdf\)](#)

Sammanfattning

KLIMATOLOGI Nr 55, 2020

Kommunernas arbete med klimatanpassning 2019

– Analys av statusrapportering till SMHI

Therése Sjöberg, Karin Hjerpe, Karin Lundgren Kownacki, Lotta Andersson

